ДСНС віддала тендери на 1 мільярд гривень компанії приятеля голови служби Крука

Читать на русском

ДСНС віддала тендери на 1 мільярд гривень компанії приятеля голови служби Крука

Щонайменше чверть мільярда гривень було привласнено топ-посадовцями ДСНС у 2023 році у змові з приватною компанією на схеми закупівлі пожежних автодрабин за завищеними майже вдвічі цінами.

Про це пише проєкт BlackboxOsint.

Як тільки 16 лютого 2022 року начальник управління ДСНС у Рівненській області Сергій Крук, відомий володінням великої кількості нерухомості, що не відповідає його доходам, був призначений Кабміном на посаду голови служби, одразу вгору пішли справи і у його земляка, уродженця міста Рівне, Андрія Заліського, засновника та директора ТОВ «Променергообладнання», що займається імпортом та торгівлею протипожежної техніки. Якщо в період 2018-2021 років максимальний виторг компанії досягав 60 млн гривень, то в 2022 році відбувся різкий стрибок до 453 млн гривень.

Таке приголомшливе зростання бізнесу в період повномасштабної війни пояснити легко – фірма стала «улюбленцем» ДСНС, якому рятувальники почали віддавати чи не всі свої держзамовлення. У 2022 році компанія Заліського постачала ДСНС пожежні сокири та пожежні пояси, три тактичні роботи Magirus Wolf R1 на загальну суму 32,5 млн гривень та 20 систем пожежогасіння ще на 66 млн гривень. Восени 2022 року 17 регіональних управлінь ДСНС оголосили про закупівлю систем пожежогасіння WJFE 300 SYSTEM – як під копірку в усіх тендерах з очікуваною вартістю товару в 3,32 млн гривень виграло ТОВ "Променергообладнання" з запропонованою ціною точнісінько в 3,32 млн гривень.

Крім компанії Заліського, у тендерах більше ніхто не брав участі. І такий успіх ніяк не міг стати просто вдалим збігом обставин. Адже у 2023 році історія повторилася – у всіх тендерах ДСНС по всій країні подається та перемагає лише ТОВ «Променергообладнання», за результатами чого робить майже абсолютний рекорд, отримавши від ДСНС на підрядах майже 1 млрд гривень.

Завдяки постанові Кабінету міністрів №1178 від 12 жовтня 2022 року про особливості проведення закупівель у період військового стану, тендери сьогодні можна проводити без аукціонів: подався один учасник – переміг він. А щоб подався лише один потрібний учасник, потрібно просто прописати тендерну документацію і технічні характеристики товару, що закуповується, таким чином, щоб поставити його міг лише один той самий потрібний учасник.

Аналіз закупівель ДСНС великої партії пожежних автодрабин у 2023 році говорить про те, що саме так керівництво служби і вчинило. За даними системи Prozorro, всього регіональні управління ДСНС провели 17 тендерів і закупили 19 пожежних автодрабин з комбінованими рухами – здебільшого з висотою підйому до 35 метрів, і кілька – до 45 метрів.

Як і у випадку із системами пожежогасіння всі тендери прописані однаково слово в слово, незважаючи на те, що проводилися 17 різними замовниками. Тобто готувалися вони центральним апаратом ДСНС і «спускалися». У технічних, якісних та кількісних характеристиках предмета закупівлі замовники прописали низку умов, яким повинні відповідати пропоновані учасниками тендеру пожежні автодрабини.

Наприклад, машини повинні мати колісну формулу шасі 4х2, повна маса автодрабини повинна не перевищувати 16 тонн, висота – 3,3 метра, довжина – 11 метрів. За сукупністю всіх описаних показників виходило, що підійде лише одна модель на ринку – це пожежні автодрабини M32L-AS виробництва німецького концерну Magirus GmbH. А офіційним дилером техніки цієї німецької компанії в Україні є саме ТОВ «Променергообладнання» Андрія Заліського. Співпадіння?

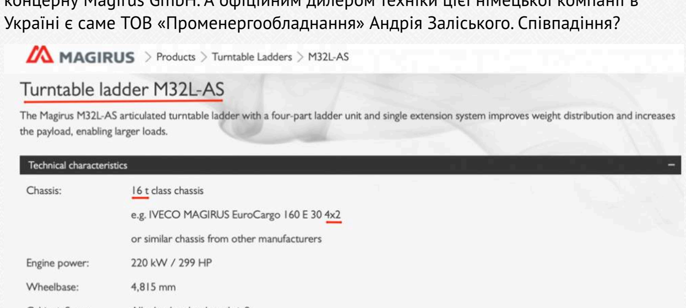

Які порушення в умовах тендерів ДСНС виявили інші постачальники пожежної спецтехніки? На це, як очікується, звернули увагу інші постачальники пожежної спецтехніки в Україні, яких, до речі, не мало.

Зокрема, ТОВ «Науково-виробнича компанія «Патрон Демайнінг» у низці тендерів заявляла свої вимоги щодо усунення порушень тендеру. У них компанія вказала на те, що "вказаним технічним вимогам може відповідати лише спеціально розроблена малогабаритна пожежна автодрабина, що пропонується на ринку обмеженою кількістю виробників", а терміни тендеру не дозволяють ні замовити виготовлення таких машин, ні навіть встигнути поставити вже виготовлені з-за кордону, що суттєво обмежує конкуренцію та можливість брати участь у тендері іншим компаніям з пожежними автодрабинами інших моделей та з іншими характеристиками.

«Патрон Демайнінг» продає корейські машини KORAL-35UV з колісною формулою шасі 6х2, висотою 3,98 метра, довжиною 11,95 метра та масою 21,5 тонни. Компанія запропонувала переглянути вимоги до характеристик автодрабин, щоб дати можливість іншим учасникам податись на тендери, однак у всіх випадках усі регіональні управління ДСНС відмовили їй у цьому.

Тим не менш, кілька тендерів компанії все ж таки вдалося скасувати. Під час закупівлі пожежної автодрабини управлінням ДСНС в Одеській області «Патрон Демайнінг», отримавши відмову від замовника у зміні характеристик машини, звернулося з цими вимогами до АМКУ. Технічні вимоги тендеру явно прописані під параметри машин виробника Magirus так, щоб інші моделі інших виробників не підійшли.

У своїй скарзі компанія прямо вказала, що одеське управління ДСНС «безпідставно встановило технічні характеристики, що є нічим іншим, як штучним створенням умов "під конкретного виробника – Magirus GmbH». І що примітно, комісія АМКУ погодилася із заявником та зобов'язали змінити вимоги. Рятувальники внесли зміни до тендерної документації, проте відразу ж після цього скасували тендер. Така ж історія трапилася і з тендером управління ДСНС у Тернопільській області.

В інших випадках у тендерах з такими ж дискримінаційними умовами без суперників все ж таки перемогла потрібна фірма – ТОВ "Променергообладнання". За результатами проведення 17 тендерів підрозділи ДСНС єдиним маршем купили у ТОВ "Променергообладнання" 19 пожежних автодрабин та заплатили за них даному підприємству 878 млн 480 тисяч гривень. Одна автодробина з підйомом до 35 метрів коштувала бюджету 44 млн 190 тисяч грн, з підйомом до 45 метрів – 48,48 млн гривень.

Звичайно, на цьому великому підряді хтось суттєво заробив. Інакше навіщо тоді все це провертати, ризикувати, натрапляти на скарги до АМКУ та привертати увагу? Це підтверджується двома фактами.

Андрій Заліський (по центру) та співробітники ДСНС України. Фото: Facebook-сторінка Андрія Заліського

На скільки завищена ціна техніки, яку ДСНС придбало у фірми Андрія Заліського, По-перше, відразу після того, як регіональні управління провели тендери, але ще не уклали договори з ТОВ «Променергообладнання», МВС провело внутрішній аудит, акт якого знаходиться у розпорядженні Blackbox OSINT. У ньому міністерські аудитори вказали, що навесні 2023 року керівник департаменту матеріально-технічного забезпечення та логістики ДСНС Костянтин Івлєв зібрав в учасників ринку інформацію про наявність, можливість постачання та ціни пожежних автодрабин. Свої пропозиції Івлєву надали 6 компаній, серед яких найвигіднішою виявилася пропозиція ТОВ "Транс-Сервіс-КТТ", яке пропонувало поставити машини Bronto Skylift F32RLX за ціною 31,8 млн гривень з підйомом драбини до 35 метрів та за ціною 37,1 млн гривень – за автодрабини з підйомом до 45 метрів.

"Таким чином, за результатами вивчення технічних характеристик запропонованих спеціальних транспортних засобів найбільш економічно та технічно вигідною є пропозиція ТОВ "Транс-Сервіс-КТТ", – вказали аудитори МВС.

Наприкінці аудитори резюмували: укладання договорів із компанією Андрія Заліського призведе до безпідставної розтрати бюджетних коштів на загальну суму 225,3 млн гривень. Тобто 25% від суми, яку ДСНС у результаті все одно переплатив «Променергообладнанню», уклавши з ним договори, незважаючи на попередження аудиту МВС. І які можна було витратити на покупку ще 7 пожежних автодрабин для порятунку людей у надзвичайних ситуаціях. Або на 1100 дронів Mavic гарної комплектації, яких постійно не вистачає на фронті.

По-друге, щоб зрозуміти, що ціна автодрабин від компанії Заліського була завищена і наскільки, можна проаналізувати, за якою ціною ці самі драбини продає сам їхній виробник – німецький концерн Magirus GmbH. Ми взяли для порівняння модель їхніх автодрабин M32L з підйомом до 35 метрів. Нагадаємо, їх у серпні 2023 року ТОВ «Променергообладнання» продало ДСНС за ціною 44,19 млн гривень, що за курсом євро на той момент становило 1,08 млн євро.

Так ось, згідно з даними порталу європейських електронних закупівель, у 2023 році концерн Magirus уклав 5 контрактів на постачання 38 автодрабин M32L до Німеччини, Франції та Італії. Департаменту охорони громадського порядку та громадянської безпеки Риму у вересні 2023 року компанія продала свої машини за ціною 566 тисяч 365 євро кожна, а пожежно-рятувальній службі французького міста Аннесі у липні 2023 року за ціною 577 тисяч 350 євро. Тобто фактично вдвічі дешевше.

З даних тендеру Департаменту охорони громадського порядку та громадянської безпеки Риму. Ціна однієї автодрабини M32L компанії Magirus – 566,36 тис. євро

Очевидно, потрібно враховувати витрати імпортера і митні витрати. Але ж не можуть вони обійтися за ціною ще одну таку пожежну автодрабину!

Про те, що співробітники ДСНС збираються суттєво переплатити при купівлі пожежних автодрабин, голову ДСНС Сергія Крука своєю доповідною запискою ще у червні 2023 року попереджав начальник Управління власної безпеки та протидії корупції ДСНС Олег Мандзюк. У ній він виклав, що його управління отримало інформацію про те, що невстановлені співробітники ДСНС вступили в змову з представниками ТОВ "Променергообладнання", яким пообіцяли сприяти перемозі під час проведення державних закупівель.

"У неофіційних розмовах працівники ТОВ "Променергообладнання" висловлювали впевненість, що у ДСНС під фірму навмисне будуть зроблені технічні умови тендерів на орієнтовну суму понад 1 млрд грн", – писав Олег Мандзюк Сергій Круку 12 червня, за місяць до того, як регіональні управління ДСНС почали проводити тендери.

Як після отримання цього документа та акту аудиту МВС мала вчинити людина, яка особисто не зацікавлена в тому, щоб його відомство придбало 19 пожежних автодрабин за завищеною чи не вдвічі ціною? Втрутитися, запобігти? З огляду на те, що цього не сталося, і схема була реалізована, напрошуються кардинально протилежні висновки.

Те, що ця схема була реалізована особисто Сергієм Круком, підтверджують і наші джерела у ДСНС, які побажали залишитись неназваними. За їхніми словами, історія ще набагато цікавіша, оскільки у змові щодо постачання ДСНС могли безпосередньо брати участь і представники німецького концерну Magirus.

За інформацією джерел, начальник відділу спеціального обладнання та спецтехніки Департаменту матеріально-технічного забезпечення ДСНС України Олександр Васьковський за дорученням Крука протягом 2023 року кілька разів їздив до Німеччини на зустрічі з Вільгельмом Тітке, менеджером з продажу компанії Magirus, який відповідає за регіон Східної Європи. "У нас дуже великі питання до цих автодрабин, бо є припущення, що ми купили у німців саме ті автодрабини, які їм повернули як браковані. Справа в тому, що у 2022 році Magirus мав скандал: вони продали партію бракованих автодрабин європейським замовникам, частина з них почала ламатися в роботі – уявіть собі "стрілу", яка підведена до будівлі і яка ламається навпіл. Зрештою всю цю партію їм повернули назад. Про цю історію нам тут було добре відомо. Тому ми дуже здивувалися, коли побачили, що після цього скандалу наші купують саме ці німецькі автодрабини, саме у цього заводу. Як би не з тієї бракованої партії вони були", – сказав співробітник ДСНС.

Зламана пожежна автодрабина Magirus в одному з польських міст
Таким чином, не виключено, що схема постачання німецьких автодрабин регіональним управлінням ДСНС України спочатку могла бути ініційована саме німецьким концерном Magirus GmbH, який шукав, де б збути повернуту європейцями партію бракованої продукції. Куди як не в Україну з її корумпованими чиновниками?

До речі, компанія Magirus GmbH досі через два роки повномасштабного вторгнення РФ в Україну так і не вийшла з російського ринку, і продовжує там мати своє офіційне представництво в Москві за адресою Семенівська площа, 1А, 18 поверх і його офіційний сайт, на якому компанія вітає російських рятувальників із днем пожежної охорони. І саме збутом продукції Magirus у РФ якраз і займається Вільгельм Тітке, про що вказано в його профайлі в Linkedin.

Дивно, але станом на початок 2023 року, коли ДСНС розпочало процес підготовки до махінацій з тендерами під ТОВ "Променергообладнання", Сергій Крук та його підлеглі вже були під пильною увагою поліції та Національного антикорупційного бюро України по кількох інших справах. Але це їх не зупинило.

Як пише видання "Четверта влада", у 2022 році Сергій Крук уже намагався "злити" майже 1,5 млрд грн бюджету ДСНС на купівлю техніки за такими ж фіктивними тендерами під одного свого учасника. Як встановили детективи, якийсь підприємець вступив у змову з керівництвом служби, пообіцявши поставити техніку через підконтрольні йому компанії за завищеними на 25-30% цінами з винагородою чиновникам у розмірі 10% угоди.

"Учасники організованої групи сформували комерційні пропозиції зі штучно завищеними цінами на 25-30%, чим створили умови для подальшого виведення бюджетних коштів та заподіяння тяжких наслідків для держави", – йдеться в ухвалі Вищого антикорупційного суду, де також сказано, що у схемі крім голови ДСНС брали участь вже згадані вище директор Департаменту матеріально-технічного забезпечення та логістики ДСНС Костянтин Івлєв та його заступник Олександр Васьковський.

Постачання техніки на той раз мали здійснити дві фірми – ТОВ "Техно Трейн" і, як не дивно, вже згадане вище ТОВ "НПК "Патрон Демайнінг". У січні 2023 року НАБУ провело обшуки в кабінеті керівника ДСНС і вилучило у Сергія Крука два його телефони. У них детективи виявили видалені листування Крука в месенджері WhatsApp, в яких він обмінювався з колегами фотокопіями документів із переліками обладнання від даних постачальників: в них описувалося постачання 17 одиниць техніки ТОВ "Техно Трейн" на загальну суму 162 264 571 грн. В іншій фотокопії зазначалася сума 226 млн 262 тисячі гривень для ТОВ "НПК "Патрон Демайнінг".

Ймовірно, після зірваної детективами НАБУ схеми співпраця голови ДСНС Крука з фірмою "Патрон Демайнінг" припинилася, і через рік вже при закупівлі автодрабин вона виявилася не в ролі "фаворита", а за бортом, через що всіляко намагалася перешкодити проведенню тендерів.

Розслідування щодо даного кримінального провадження НАБУ все ще продовжує. Як триває і слідство у кримінальній справі, відкритій Печерським управлінням поліції Києва 24 березня 2023 року за фактом заволодіння чиновниками ДСНС понад 3 млн грн при закупівлі у того ж таки "Променергообладнання" трьох тактичних роботів Magirus Wolf R1 на загальну суму 32,5 млн грн. Але і це ще не все: із закупівлі пожежних сокир та поясів у квітні 2023 року правоохоронці також відкрили кримінальне провадження за фактом розкрадання бюджетних коштів. Слідство вважає, що керівництво ГУ ДСНС України у місті Києві зловживало своїм службовим становищем при визначенні переможцем цієї закупівлі ТОВ "Променергообладнання" та діяло на користь останнього з метою отримання на свою користь неправомірної вигоди.

Що виходить. Чи не за кожним і дрібним і великим тендером ДСНС за останні два роки, поки службою керував Сергій Крук, поліція та НАБУ відкрили провадження, вбачаючи в угодах змову з Андрієм Заліським. У нього, до речі, вже було проведено низку обшуків – у будинку села Вишеньки під Києвом, у будинку у самому Києві на вулиці Ситняківській, 3, у квартирах на вулиці Білоруській 36-а та на вулиці Дніпровська набережна 19-а, а також в офісі ТОВ "Променергообладнання" у Києві на проспекті Берестейському, 67, корпус G, офіси 314-313.

Олександр Васьковський, який, зважаючи на все, у більшості схем виступав довіреною особою Сергія Крука, за нашими даними, перебуває в бігах – у нього вдома і на робочому місці також були проведені обшуки. Самого Сергія Крука, як відомо, 25 серпня 2023 року Кабмін звільнив з посади голови ДСНС, проте після цього влаштував працювати в "Енергоатом" – адже "цінний" працівник.

І, незважаючи на відкриті кримінальні провадження, незважаючи на обшуки та звільнення, справа Сергія Крука продовжує жити в ДСНС. За інформацією наших джерел, після свого звільнення з посади Крук домігся призначення заступником голови ДСНС своєї людини – Андрія Даника, завдання якого – продовжити забезпечувати "плідну співпрацю" з ТОВ "Променергообладнання" вже цього року.

Вже сьогодні Даник дав доручення Департаменту матеріально-технічного забезпечення ДСНС готувати технічне завдання та тендерну документацію на закупівлю пожежних автодрабин ще приблизно на 2 млрд грн. Згідно з планом закупівель ДСНС на 2024 рік, копія якого потрапила у розпорядження Blackbox OSINT, цього року рятувальники мають намір придбати ще 38 пожежних автодрабин. І у графі "орієнтовна сума" вже закладаються ціни у 44- 48 млн грн, тобто знову завищені чи не вдвічі від ринкових.

Теги: Васьковський Олександр | Мандзюк Олег | Транс-Сервис-КТТ | Транс-Сервіс-КТТ | ООО Транс-Сервис-КТТ | Ивлев Константин | Антимонопольный комитет | Антимонопольний комітет України | АМКУ | ТОВ НВК Патрон Демайнінг | ОО НПК Патрон Демайнинг | Німеччина | Германия | Magirus GmbH | Тендеры | Тендери | ТОВ Променергообладнання | Заліський Андрій | Рівненська область | Ровенская область | Крук Сергей | Госзакупки | Держзакупівлі | ГСЧС | ДСНС

Марія Войтенко
ОГЛЯДАЧ НОВИН

08 березня 2024 г., 15:10 | Переглядів: 2553 | Коментарі: 1

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі: